

Premi Joan Clarke a CIO de l'any

Karina Gibert i Núria Castell

donesCOEINF

Joan Clarke, (West Norwood, Londres, 24-juny-1917 / Headington, Oxford, 4-setembre-1996) va fer parella professional (i breument sentimental) amb Alan Turing en el projecte Enigma i és una de les figures més oblidades de la història de la informàtica, malgrat les seves significatives aportacions.

Filla del reverend W. K. L. Clarke i la menor de 5 germans, el 1936 va guanyar una beca per estudiar al Newnham College de Cambridge, on va obtenir una doble titulació de nivell *first* en matemàtiques, però li van impedir l'obtenció del grau complet, denegat a les dones fins el 1948.

El 1940 va començar a treballar a Bletchley Park per al Government Code and Cypher School (GCCS), ateses les seves habilitats matemàtiques. Les *noies de Bletchley*, mai anomenades dones, cobraven només 2 £ setmanals, molt menys que els seus companys masculins, i només realitzaven tasques rutinàries d'oficina.

Però Joan Clarke tenia un gran talent i en pocs dies li van posar una taula addicional en el petit espai del Hut 8 ocupat per Alan Turing i alguns més, esdevenint l'única dona de l'equip, i com un més va treballar en el projecte Enigma, essent el membre que més temps hi va servir. El seu gran talent va guanyar el respecte d'algunes de les més grans intel·ligències del segle XX.

Per tal de poder cobrar per aquesta promoció, la van haver de contractar com a lingüista (malgrat no tenir cap coneixement d'altres idiomes), perquè l'administració no tenia protocols per criptoanalistes sènior que fossin dones!

La major part de les seves contribucions és encara desconeguda, pel secretisme que envolta els fets de Bletchley Park. Però el 1946 fou nomenada membre de l'Orde de l'Imperi Britànic (MBE).

Però va aconseguir decodificar en temps real els codis dels vaixells U Alemanys durant la 2a Guerra Mundial, salvant tantíssimes vides, malgrat la societat sexista en la que va viure.

Va mantenir una relació de proximitat personal molt important amb Alan Turing. Compartien passions i una forma única de veure els problemes de criptografia, pròpia dels genis, i treballaven tots dos junts a les nits i fora del despatx durant hores. La complicitat era gran, i Turing li va proposar prometatge, que ell mateix va trencar pocs mesos després.

No obstant, l'amistat es va perllongar fins la mort de Turing el 1941, conseqüència de la condemna per la seva condició d'homosexualitat, també il·legal a l'Anglaterra del moment.

La condició de dona de Joan Clarke li va provocar dificultats afegides a la seva trajectòria professional de manera molt notòria, d'acord amb els estàndards de l'Anglaterra de l'època, malgrat que una gran part dels mèrits atribuïts al gran Alan Turing es deuen a la seva intensa col·laboració amb ell.

DonesCOEINF reivindica una figura tan oblidada com rellevant per la història de la informàtica, que bé mereix encapçalar el nom d'un premi.

Ens plau particularment que el COEINF sigui la primera entitat a honorar Joan Clarke amb un premi que porti el seu nom, i encara més que aquest premi faci parella, justament, amb el premi Alan Turing del COEINF.

Comissió donesCOEINF

Barcelona, l'11 de gener de 2019